

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Samen recht doen

ChristenUnie
Alphen aan den Rijn

Onze tien speerpunten

1. Jeugdzorg

De ChristenUnie pleit voor een grotere nadruk op preventie en ziet de eigen huisarts als de centrale spil met doorzettingsmacht. We zien nu dat het in de jeugdzorg vaak ontbreekt aan afstemming en samenhang, zodat er niet altijd hulp is voor wie het echt nodig heeft.

2. Wonen

De ChristenUnie pleit voor gevarieerde en betaalbare woningbouw in de Gnephoek en in de dorpen. Het aanbod sociale woningen moet minstens dertig procent zijn. Naast appartementen en eengezinswoningen moet er ook ruimte zijn voor gedurfde, nieuwe woonvormen (bijvoorbeeld wonen aan een hofje) die aansluiten bij de wens van de bewoners.

3. Nabijheid overheid

De ChristenUnie staat voor een open en transparante samenwerking tussen overheid en burger. We pleiten daarom voor fysiek bemande loketten dicht bij doelgroepen, een scherp oog voor participatie, een burgerforum en ondersteuning van vrijwilligers, verenigingen en mantelzorgers. Bijvoorbeeld door hen gratis scholing aan te bieden.

4. Bescherming van mensen in zwakke positie

De ChristenUnie wil dat hulp voor mensen die achterop raken gemakkelijk vindbaar en eenvoudig toegankelijk is. Ambtenaren moeten mensen die recht op hulp hebben actief en rechtstreeks benaderen.

5. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat iedereen zich veilig, prettig en duurzaam kan verplaatsen. Daarom willen we ruimte voor het openbaar vervoer en de fiets en een autoluwe binnenstad. Verder pleiten we voor fietsstraten, een fietscheck bij nieuwbouw, het tegengaan van een eenzijdige focus op asfalt en het voortvarend aanpakken van verkeersknelpunten zoals in Hazerswoude-Dorp en Boskoop.

6. Zorg voor de schepping

De ChristenUnie wil krachtig inzetten op een groene en duurzame economie. Wij willen zo snel mogelijk af van olie, aardgas en kolen om ruim baan te maken voor schone energie. Besparing van energie wordt topprioriteit, hergebruik van grondstoffen de regel, uitstootvrij en energieneutraal de norm.

7. Rust

De ChristenUnie pleit voor ondersteuning van mantelzorgers en vakanties voor minima. Winkeliers mogen nooit gedwongen worden om op voor hen belangrijke (rust)dagen hun winkel te openen. Ook wil de ChristenUnie dat de gemeente procedures en inspraakmogelijkheden beter uitlegt en hanteert (bijvoorbeeld door rekening te houden met de zomervakantie).

8. Veiligheid

De ChristenUnie wil dat mensen zich op straat veiliger voelen dan nu vaak het geval is. Wij pleiten daarom voor meer toezicht door bijvoorbeeld beveiligingscamera's en surveillance. Dat vraagt om meer budget. Ook willen wij een onderzoek naar de vraag waar en waardoor mensen zich niet veilig voelen.

9. Rentmeesterschap

De ChristenUnie staat voor een duurzame economie die mensen als uitgangspunt heeft. Een economie die draait om de kwaliteit van leven, verbonden met de kwaliteit van omgeving, natuur en landschap. Wij willen dat alle werkenden, ongeacht de contractvorm, een reële beloning ontvangen en dat overheid, onderwijs en ondernemers samen optrekken om mensen aangehaakt te houden.

10. De COVID-19 pandemie

De ChristenUnie wil een lokaal herstelplan om de gevolgen van de COVID-19 pandemie te bestrijden. Nog lange tijd zullen we de gevolgen van deze pandemie ondervinden. Voor een lokale weerbare economie is het belangrijk om anticyclisch te investeren. Ook wil de ChristenUnie inzetten op een degelijke voorbereiding op een eventuele volgende crisis.

Inhoudsopgave

Onze tien speerpunten	2
Inhoudsopgave	4
Voorwoord	6
1. Algemeen	8
1.1 Wie zijn wij	8
1.2 Wat voor soort samenleving staat ons voor ogen	8
1.3 Wat is de rol van de gemeentelijke overheid daarin	8
2. Kenmerken van een integer en stimulerend bestuur	10
2.1 Betrouwbaarheid	10
2.2 Nabijheid	10
2.3 Bieden van een veilige omgeving	10
3. Financiën	12
4. Ruimtelijke zaken (fysiek domein)	13
4.1 Wonen	13
4.1.1 Beschikbaarheid woningen	13
4.1.2 Ouderen	14
4.1.3 Betaalbare woningen, ook voor jongeren	14
4.1.4 Woningcorporaties	14
4.1.5 Duurzame woningen en andere gebouwen	14
4.2 Ruimte	15
4.2.1 Openbare ruimte	15
4.2.2 Omgevingswet	15
4.2.3 Natuur	16
4.3 Mobiliteit	16
4.3.1 Wandelen	16
4.3.2 Fietsen	16
4.3.3 Openbaar vervoer	17
4.3.4 Automobilititeit	17
4.3.5 Parkeren	17
4.3.6 Verkeersveiligheid	18
4.4 Energie, klimaat en milieu	18
4.4.1 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte	18
4.4.2 Klimaatadaptatie en natuurbeleid	20
4.5 Werkgelegenheid en duurzaam ondernemen	21
4.5.1 Duurzame werkgelegenheid	21
4.5.2 Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen	22
4.5.3 Stimuleren van werkgelegenheid	24
4.5.4 Werken en rusten	25

5. Sociale zaken (sociaal domein)	26
5.1 Zorg en onderwijs	26
5.1.1 Volksgezondheid	29
5.1.2 Ondersteuning van kinderen en jongeren	31
5.1.3 Onderwijs	31
5.2 Ondersteuning van mensen in zwakke positie	31
5.2.1 Meedoen op de arbeidsmarkt	32
5.2.2 Armoede en preventie	33
5.3 Criminaliteit en veiligheid	34
5.3.1 Veilige samenleving	34
5.3.2 Huiselijk geweld en kindermishandeling	35
5.3.3 Drugs en drank	35
5.3.4 Prostitutie	36
5.3.5 Mensenhandel en uitbuiting	36
5.3.6 Radicalisering	37
5.3.7 Verwevenheid tussen bovenwereld en onderwereld	37
5.4 Kunst, cultuur en sport	38
5.4.1 Kunst en cultuur	38
5.4.2 Sport	39

Voorwoord

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie Alphen aan den Rijn voor de periode 2022-2026. Zoals de schrijver van het Bijbelboek Spreuken zegt: "door een veelheid van raadgevers komt een plan tot stand." Er zijn daarom vanaf de start van het samenstellen van dit programma veel gesprekken gevoerd met diverse organisaties. Ook kwamen er brieven en e-mails binnen vanuit alle hoeken van de samenleving. Vanzelfsprekend is er door de fractie, bestuur en achterban actief meegedacht over de inhoud. Aan iedereen die daaraan heeft meegeholpen: hartelijk dank!

Een speciaal dank-je-wel gaat uit naar ons team van schrijvers, dat goed werk heeft geleverd. Het doel was om een verkiezingsprogramma te schrijven dat kiezers informeert over uitgangspunten en standpunten van de ChristenUnie. Goed leesbaar en begrijpelijk, juist ook voor mensen die niet politiek actief zijn. Tevens is het in de komende raadsperiode een leidraad voor de fractie. Het bestuur van de gemeente gaat natuurlijk over allerlei zaken, vandaar dat er zoveel onderwerpen in genoemd staan.

De ChristenUnie Alphen aan den Rijn wil via de gemeentepolitiek dienstbaar zijn aan de samenleving, waar we zelf met hart en ziel onderdeel van uitmaken. De politici van de ChristenUnie zijn maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving hun geloof praktisch maken. Dat doen wij in de overtuiging dat wij het op deze wijze beter voor elkaar krijgen voor alle Alphenaren. We streven ernaar op te komen voor mensen die niet gehoord worden of minder mogelijkheden hebben hun stem te laten horen. Met elkaar verrijken we het menselijk bestaan door te delen. Een sociale en inclusieve samenleving staat ons voor ogen, een goede plek om te wonen en te leven. Daarbij is zorg voor onze omgeving vanzelfsprekend, zowel voor natuur als cultuur.

De ChristenUnie is een landelijke christelijke netwerkpartij. Dat biedt stabiliteit. De ChristenUnie is actief op allerlei verschillende niveaus: gemeentelijk, provinciaal en nationaal. Dit geeft de mogelijkheid om onderling af te stemmen, om lokale publieke onderwerpen provinciaal of landelijk op te pakken en aan de orde te stellen. En als dat nodig blijkt zullen wij onze krachten bundelen. De ChristenUnie is een partij die zich inhoudelijk grondig in onderwerpen verdiept, taaie dossiers niet schuwt en uithoudingsvermogen heeft. Ook zijn we een partij die verbinding zoekt met andere partijen en met de inwoners, de ondernemers en de instellingen van onze gemeente. Met uw stem en steun kunnen de raadsleden en commissieleden van de ChristenUnie positieve invloed hebben op de toekomst van Alphen aan den Rijn.

Caroline Blom-de Ruiter

Fractievoorzitter en lijsttrekker ChristenUnie Alphen aan den Rijn

1. Algemeen

1.1 Wie zijn wij

Wij van de ChristenUnie zijn ervan overtuigd dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat allereerst om zinvol leven, om vrijheid en om veiligheid.

De ChristenUnie is een partij van mensen die geloven dat alle mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven, een samenleving te vormen.

ChristenUnie-politici maken deel uit van een beweging van maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving hun geloof een stem geven.

ChristenUnie-politici bewaren hun geloof niet voor de kerk of thuis, maar vertalen dat geloof in concrete acties om - met anderen - de samenleving positief te beïnvloeden.

ChristenUnie-politici beseffen heel goed dat de overheid niet alle vraagstukken kan oplossen. De samenleving is niet maakbaar. Maar de overheid is er volgens de ChristenUnie wel om het zwakke te beschermen en het sterke aan regels te binden, om zo vrede te bewerken. ChristenUnie-politici willen hierin de oproep in de Bijbel volgen om recht te doen, trouw te zijn en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt (Micha 6:8).

De ChristenUnie is een partij van christenen die zich willen inzetten voor alle mensen. Wij willen daarmee iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland en voor de gemeente Alphen aan den Rijn. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

1.2 Wat voor soort samenleving staat ons voor ogen

Wij willen een samenleving waarin de vrijheid bestaat om zelf verantwoordelijkheid te nemen en om, als ons dat wordt gevraagd, vanuit ons geloof verantwoording af te leggen voor wat wij zeggen en doen. Wij willen daarom een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen, ongeacht vanuit welke eigen overtuiging dit initiatief voortkomt en ongeacht hoe zij voorstellen en situaties motiveren.

Nog steeds voelen we de gevolgen van de coronacrisis. Veel inwoners ervaren nog dagelijks de fysieke impact van COVID-19 en de economische ongelijkheid is toegenomen. Bij enkele sectoren zijn grote klappen gevallen, vooral bij de horeca en de cultuur- en evenementensector. Andere ondernemingen hebben juist geprofiteerd van de coronacrisis, vooral in de retailsector. Verder hebben de maatregelen om corona te bestrijden bij jong en oud sociale en psychologische sporen achtergelaten. De polarisatie is toegenomen. We konden elkaar niet fysiek ontmoeten, met elkaar spreken en elkaars mening aanvullen of nuanceren.

Wij zijn ons bewust van deze gevolgen, en ook van de teleurstelling die veel mensen ervaren in de overheid en in de samenleving. Toch hebben we gelukkig ook voorbeelden gezien van mensen die, als het erop aankomt, oog hebben voor elkaar en in staat zijn elkaar op een creatieve manier te helpen. Dit versterkt onze overtuiging dat het meer dan ooit belangrijk is om te geloven in en te werken aan een gemeente waar het niet meer gaat om 'ik', maar steeds meer om 'wij'. Vanuit deze overtuiging hebben we dit programma opgesteld.

1.3 Wat is de rol van de gemeentelijke overheid daarin

Het is belangrijk om in het oog te houden wat een gemeentelijke overheid wel en niet mag. Er bestaat onderscheid tussen zaken waarover volgens de wet de gemeente uitsluitend of hoofdzakelijk zeggenschap heeft en zaken waarover andere overheden gaan. Dat betreft 'hogere' overheden - provinciebesturen en landelijk parlement en regering - maar ook instanties die speciale taken hebben gekregen. We kunnen daarbij denken aan waterschappen en hoogheemraadschappen (voor

waterbeheer en bescherming tegen overstromingen) en toezichhoudende instanties (zoals de Voedsel- en Warenautoriteit).

Gemeentelijke overheden hebben wel controlerende functies, zoals vergunningverlening en toezicht/handhaving). Daarnaast ook ondersteunende en faciliterende functies, zoals verlening van uitkeringen, begeleiding van werkzoekenden, maatschappelijke ondersteuning en verhuur van schoolgebouwen. Verder heeft de gemeente (vooral de burgemeester) een taak bij de handhaving van de openbare orde. In die rol treedt de burgemeester zo nodig samen op met de politie en de officier van justitie in het zogenaamde driehoeksoverleg.

De belangrijkste taak van de gemeente is het versterken van de samenleving. Concreet betekent dit dat de gemeente naast haar inwoners staat om mee te denken, te stimuleren, te ondersteunen waar dat nodig is én om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid. Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

De ChristenUnie stimuleert daarom dat inwoners zichzelf organiseren in bijvoorbeeld coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer.

De gemeente dient een realistische bijdrage te leveren aan het realiseren van de wereldwijd afgesproken duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals). De ChristenUnie onderschrijft deze doelen en wil dat onze gemeente ze waar mogelijk integreert in het beleid dat ze de komende vier jaar ontwikkelt.

2. Kenmerken van een integer en stimulerend bestuur

2.1 Betrouwbaarheid

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat al jaren onder druk en is door de COVID-19 pandemie verder afgenomen. De ChristenUnie onderkent deze ontwikkeling en neemt haar serieus. Het wantrouwen kan worden omgezet in vertrouwen, wanneer zowel het college van burgemeester en wethouders als de gemeenteraad goed besturen en een sterk moreel en integer leiderschap laten zien. Onder goed bestuur verstaan wij ook het duidelijk uitleggen en verantwoorden van te nemen maatregelen, inclusief de inbreng vanuit de samenleving. Het is deze stijl van besturen die volgens de ChristenUnie aan de basis staat van een solidaire samenleving.

De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, via platforms en andere organisaties, voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Inwonersinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en inwonersparticipatie stimuleren. Het is goed en waardevol om gebruik te maken van de kennis en ervaring van onze inwoners. We vinden het daarbij belangrijk dat de gemeente duidelijk is over de ruimte en de regels voor participatie.

De ChristenUnie wil bijdragen aan herstel en bevordering van vertrouwen door:

- Het stimuleren van een open communicatie tussen openbaar bestuur en inwoners.
- Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen of verwachtingen te wekken die niet zijn na te komen.
- Te streven naar een optimale aanspreekbaarheid van onze gemeente op haar dienstverlening.
- Naar vermogen bij te dragen aan de transparantie en inzichtelijkheid van politieke processen.
- Te streven naar een coalitieakkoord op hoofdlijnen, zodat alle partijen in de gemeenteraad kunnen bijdragen aan de uitwerking en wijze van uitvoering van het collegebeleid.

2.2 Nabijheid

De ChristenUnie waardeert dorpen, buurten en wijken als samenhangende lokale gemeenschappen. De combinatie van deze gemeenschappen met een grote stedelijke kern vraagt om specifiek beleid. De ChristenUnie hecht aan het eigene en de vitaliteit van de verschillende gemeenschappen en vindt het daarom erg belangrijk dat de gemeente de bewoners tijdig en actief betreft bij voorgenomen ontwikkelingen die van invloed zijn op hun eigen woonomgeving. Hierbij moet beseft worden dat niet iedereen digitaal even vaardig is.

De ChristenUnie wil deze betrokkenheid ondersteunen en stimuleren door de inzet van buurtcoaches of gebiedsadviseurs, en door wijk- en dorpsraden. Betrokken inwoners dienen een zekere vrijheid te hebben om zelf kleine projecten aan te pakken en hebben idealiter een snelle en gemakkelijke toegang tot ambtenaren, raadsleden en wethouders.

De ChristenUnie wil daarnaast dat wethouders, leden van de gemeenteraad en van commissies goed contact onderhouden met alle gemeenschappen door werkbezoeken af te leggen of inloopuren te houden.

2.3 Bieden van een veilige omgeving

Mensen moeten zich veilig voelen in de openbare ruimte, zowel overdag als 's avonds en 's nachts, ook in stille wijken en buurten. De gemeente kan dit gevoel bevorderen door voldoende straatverlichting, beveiligingscamera's en het faciliteren van burgerwachten en

buurtapp-groepen. Daarnaast dient de gemeente adequaat toe te zien op naleving van de voorschriften, zoals verkeersregels, regels voor de uitoefening van winkel- en horecabedrijven en milieuvoorschriften voor industriële bedrijven. Handhaving en bestrijding van criminaliteit zijn hoofdtaken van de gemeente!

Veiligheid heeft ook betrekking op de persoonlijke levenssfeer. Het gaat dan vooral om de bescherming van mensen in een zwakke positie. Na zes jaar Participatiewet is het duidelijk dat het 'in eigen kracht staan' niet voor ieder mens is weggelegd. De omvang van een sociaal netwerk blijkt vaak onvoldoende. Ook met zo'n netwerk kunnen mensen sociaal en financieel kwetsbaar zijn. Daarom dient er een eenvoudige en laagdrempelige toegang te zijn tot maatschappelijke ondersteuning, schuldhulpverlening of ondersteuning bij het vinden van passend werk. Ook moeten ambtenaren op eigen initiatief inwoners kunnen blijven benaderen die dergelijke vormen van ondersteuning nodig hebben, maar de weg naar het gemeenteloket (nog) niet kunnen vinden. Verder dient de gemeente de mogelijkheid te hebben om mensen die weigeren hulp te zoeken hoewel ze die nodig hebben, nog actiever te kunnen benaderen.

Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen beschikken gemeenten over veel gevoelige persoonsgegevens. Voor het vertrouwen in de overheid is het van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht. Onze gemeente moet daarom deze gegevens adequaat beveiligen en inwoners informeren over wat er met hun gegevens gebeurt.

3. Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Het gaat om gemeenschapsgelden. Geld dat grotendeels via de Rijksoverheid is opgebracht en voor het overige door onze inwoners via gemeentelijke belastingen.

Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen afwegen. Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zoveel mogelijk ontzien.

In de afgelopen jaren is het takenpakket van alle gemeenten flink uitgebreid en zijn de financiële risico's toegenomen. De beleidsvrijheid is echter beperkt en er ligt een grote druk op het financieel beleid door regelgeving vanuit de Rijksoverheid. De ChristenUnie dringt bij onze gemeente aan op efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben en beheersen van risico's. Dit om toekomstige generaties niet op te zadelen met de gevolgen van slecht financieel beleid van hun voorgangers.

De ChristenUnie hecht groot belang aan:

- De zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen. Deze zorg staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.
- Menselijke behandeling en maatwerk; tegelijk maximale inzet om misbruik van voorzieningen te voorkomen en waar nodig actief te bestrijden.
- Spaarzaamheid en een behoudende financiële koers, geen risicovolle investeringen.
- Voldoende reserves om calamiteiten te kunnen opvangen. Structurele uitgaven moeten met structurele middelen begroot worden, niet met incidentele meevallers.
- Gebruik van bijdragen van het Rijk die zijn geormerkt (bijvoorbeeld voor de jeugdzorg) voor het doel waarvoor de bijdrage is verleend. Deze dienen niet te worden toegevoegd aan de algemene middelen van de gemeente.
- Een lokale belastingdruk die in principe niet meer stijgt dan de inflatiecorrectie.
- Een kostendekkende dienstverlening van de gemeente (heffingen en leges).

4. Ruimtelijke zaken (fysiek domein)

4.1 Wonen

De problemen op de woningmarkt zijn fors: een groot tekort aan sociale en middeldure huurwoningen, de hoge prijzen van koopwoningen en de (on)mogelijkheden voor starters. De ChristenUnie wil dat de gemeente met toekomstgericht beleid de woningmarkt beïnvloedt. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van het bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. Onze gemeente zal duidelijke keuzes moeten maken, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw. Keuzes die gevolgen zullen hebben voor de leefomgeving van toekomstige generaties.

4.1.1 Beschikbaarheid woningen

De gemeente geeft woningcorporaties, wijkraden en huurdersverenigingen een prominente rol bij het opstellen van een woonvisie waarbij duurzaamheid en verduurzaming bepalend zijn. Bij het ontwikkelen van leefbaarheidsbeleid voor dorpen, buurten en wijken betreft de gemeente anderen, zoals welzijnswerk, politie, onderwijs, bewoners en corporaties.

- De inzet voor slimme binnenstedelijke verdichting blijft. Toch valt aan bouwen op landbouwgrond niet te ontkomen. Voorkeurslocaties zijn de Gnephoek en locaties aan de randen van de dorpen, in combinatie met natuurontwikkeling.
- Woningbouw in de dorpen vindt met name plaats in Koudekerk aan den Rijn, Aarlanderveen en Zwammerdam.
- De gemeente bevordert (door wijziging van bestemmingsplannen) de transformatie van leegstaande gebouwen naar woningen en stelt het eigen leegstaand vastgoed beschikbaar voor start-ups.
- De gemeente bouwt als bijdrage aan het voorkomen van segregatie duurdere woningen in goedkope wijken en goedkopere woningen in dure wijken. We zetten in op een gemeentebreed woningbouwprogramma met in ieder geval 25% woningen in de sociale huursector, 20% middeldure woningen (met maandhuur tot € 1.000 of koopprijs tot € 250.000) en 15% betaalbare koopwoningen (tot de NHG-grens, nu € 325.000). In dit woningbouwprogramma wordt speciaal plaats ingeruimd voor kwetsbare doelgroepen en ouderen en eventueel huisvesting voor arbeidsmigranten.
- Er komen doorstroommakelaars en doorstroompremies om mensen van een relatief ruim huis naar een meer passende woning te begeleiden.
- Bij nieuwbouw is er een verplichting tot zelfbewoning door kopers, zodat huizen niet gekocht kunnen worden door huisjesmelkers.
- Er komt een verhuurvergunning, zodat vooral studenten en arbeidsmigranten beter worden beschermd tegen wanpraktijken van huisjesmelkers, malafide verhuurders en bemiddelingsbureaus. Woningen in de sociale huursector dienen minstens twintig jaar in deze sector te blijven.

4.1.2 Ouderen

De ChristenUnie wil dat de gemeente Alphen aan den Rijn fors gaat investeren in (aangepaste) woningen en gemeenschappelijke woonvormen voor onze ouderen. Collectieve woonvormen zijn belangrijk, omdat ze zorgen voor onderling contact, gezelschap en

burenhulp. Ook bevordert het realiseren van voldoende woningen voor ouderen de doorstroom op de woningmarkt. Wij willen daarom dat:

- De gemeente zoveel mogelijk toegankelijke en levensloopbestendige woningen en wijken bouwt, de hierbij passende infrastructuur bevordert en belemmeringen in de regelgeving wegneemt.
- De gemeente een vast te stellen percentage van de nieuw te bouwen woningen reserveert voor passende woonvormen voor ouderen, zoals woonzorgprojecten, meergeneratiewoningen, inclusieve wijken en hofjes.

4.1.3 Betaalbare woningen, ook voor jongeren

De ChristenUnie maakt zich zorgen over jongeren en huurders in de vrije sector. Voor hen is betaalbaar wonen vaak een probleem. Wij willen daarom:

- De schaarste eerlijk verdelen en een deel van de te bouwen en vrijkomende sociale huurwoningen reserveren voor starters.
- Starters ruimte geven en daarom instrumenten inzetten als Duokoop (de koper koopt alleen de woning en niet de grond) en Koopgarant (kopen met korting, meestal via de woningstichting). Het inzetten van startersleningen heeft niet onze voorkeur, omdat dit instrument prijsopdrijvend werkt.
- De mogelijkheden voor 'duo-wonen' onderzoeken: jongeren en senioren delen een (te) grote woning, zodat de een woonstart kan maken en de ander een bepaalde mate van ondersteuning kan ondervinden.

4.1.4 Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, binnen de duidelijke kaders van een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet planmatige aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheids- en verduurzamingsdoelstellingen.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Zij organiseren het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners. Wij willen dat:

- De gemeente er samen met de woningcorporaties voor zorgt dat er voldoende sociale en middeldure huurwoningen beschikbaar zijn voor onder anderen ambulante cliënten beschermd wonen, statushouders, tienermoeders, arbeidsmigranten, starters en gescheiden gezinnen.
- De gemeente prestatieafspraken maakt met de woningcorporaties over beschikbaarheid, leefbaarheid, verduurzaming, verbetering van de energiehuishouding, verkoop van woningen en het aantal te plaatsen personen van bijzondere doelgroepen.

4.1.5 Duurzame woningen en andere gebouwen

Het verduurzamen van de woningvoorraad is een immense opgave en een zaak van lange adem. De transitie raakt alle terreinen van onze economie en samenleving, niet in het minst de gebouwde omgeving. De ChristenUnie wil dat:

- In de bestaande bouw jaarlijks, wijkgericht, een ambitieus maar realistisch aantal woningen wordt voorzien van een duurzame warmte-oplossing, waar nodig na isolatie. Wijken met slecht geïsoleerde huizen en bewoners met lage inkomens moeten prioriteit krijgen.
- Bij nieuwbouw naast energiebesparing en gasvrij bouwen ook het belang van klimaatbestendigheid

wordt onderkend. We willen dat onze gemeente optimaal gebruikmaakt van de huidige juridische mogelijkheden en verkent wat er extra nodig is, zoals aanpassing van het Bouwbesluit.

- De bouw van nul-op-de-meter-woningen door woningcorporaties wordt gestimuleerd.
- Onze gemeente het beginsel 'Right to Challenge' (recht om uit te dagen) ondersteunt, waarbij de verduurzamingsopgave samen met inwoners wordt aangepakt.

4.2 Ruimte

4.2.1 Openbare ruimte

Een belangrijk deel van ons leven speelt zich af in de openbare ruimte. Aan de inrichting van die ruimte stellen we daarom een aantal eisen. Allereerst dienen de gemeentelijke voorzieningen op orde te zijn, van straatverlichting tot vuilnisophaal. Daarnaast dienen er goede mogelijkheden te zijn om een gezonde levensstijl te stimuleren, van wandelen en spelen tot hardlopen en fitnessen. Verder is het gevoel van veiligheid en de toegankelijkheid belangrijk, van het zorgeloos ontmoeten van anderen tot het vinden van de weg met een rollator of kinderwagen. Ten slotte dient de openbare ruimte ingericht te zijn op klimaatverandering: van het opvangen van stortbuien tot het tegengaan van hittestress in hete zomers. Vanuit deze overwegingen wil de ChristenUnie inzetten op:

- Het geven van ruimte aan water en groen.
- Het voorzien van gebouwen met groene gevels en daken.
- Het aanleggen van groene schoolpleinen.
- Het toegankelijk maken van de openbare ruimte voor mensen met een beperkte mobiliteit. Jaarlijks maken bestuurders en raadsleden een wandeling met ervaringsdeskundigen om zich bewust te worden van het belang van toegankelijkheid.
- Het geven van ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.
- Het behouden van open landschappen en het voorkomen van versnippering.

4.2.2 Omgevingswet

Per 1 juli 2022 wordt de Omgevingswet van kracht. Deze wet biedt meer ruimte voor participatie en vereenvoudigt de bestemmings-, bouw- en milieuregels. De wet raakt naast het ruimtelijke domein ook het sociale en het gezondheidsdomein. De ChristenUnie pleit daarom voor:

- Het opstellen van een gemeentelijk omgevingsplan met participatie van de inwoners.
- Het zo lokaal mogelijk nemen van ruimtelijke beslissingen met participatie van inwoners, bedrijven en belangenorganisaties.
- Het geven van ruimte aan inwoners en ondernemers om zelf vorm te geven aan hun samenleven.
- Een participatiekader voor genoemde maatregelen waarbij participatie niet is beperkt tot de initiatiefnemer en direct belanghebbende(n) en dat voorziet in heldere richtlijnen voor rapportage en controle.

4.2.3 Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor behoud van het landschap, de plattelandscultuur, de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Het kunnen genieten van de natuur is evenzeer belangrijk als het beschermen van kwetsbare natuur. Ook vinden wij de balans tussen duurzame energieopwekking en landschappelijke waarde van belang. De ChristenUnie zet zich daarom in voor:

- Het rekening houden met (historische) landschappelijke elementen bij de inrichting van de openbare ruimte.
- De aanleg en het onderhoud van goede wandel-, fiets- en beleefpaden.
- Het tijdig betrekken van bewoners en organisaties uit de omgeving bij het maken en uitwerken van plannen voor duurzame energieopwekking.

4.3 Mobiliteit

Meer dan de helft van alle verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom moet langzaam verkeer voorrang krijgen. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam. De ChristenUnie kiest bij de verdeling van de openbare ruimte en de afstelling van verkeerslichten binnen onze gemeente voor het STOP-principe: eerst stappen, dan trappen (fiets), dan openbaar vervoer en pas op het laatst de personenwagen. Een ander aspect van mobiliteit betreft de verduurzaming. De ChristenUnie wil het gebruik van elektrische auto's stimuleren, waarbij de gemeente een voorbeeldrol vervult.

4.3.1 Wandelen

Voetgangers, in het bijzonder mensen met rollators en scootmobielen, kunnen last hebben van hobbels, drempels en andere barrières. Deze moeten worden weggenomen, in het bijzonder bij basisscholen, winkelcentra, zorgvoorzieningen en andere belangrijke ontmoetingsplekken. Dat kan bijvoorbeeld door verhoogde trottoirs op elke hoek te voorzien van op- en afritbanden.

4.3.2 Fietsen

De ChristenUnie wil het gebruik van de fiets bevorderen en faciliteren en denkt daarbij aan het volgende:

- Er zijn voldoende fietspaden, waar mogelijk onderscheiden naar de snelheidsverschillen tussen de diverse soorten fietsen, voldoende fietsstroken op overige wijkontsluitingswegen en voldoende fietsstallingen in de hele gemeente.
- Er komt op de begroting een apart fietsbudget en er wordt maximaal gebruikgemaakt van subsidies van andere overheden. Inzet is om door deze extra investeringen het fietsgebruik te laten toenemen tot ten minste de helft van alle ritten binnen Alphen aan den Rijn en bijbehorende dorpen. In samenwerking met de omliggende gemeenten en de provincie investeren we ook in veelgebruikte woon-werkroutes.
- Er komen meer fietsstraten waar de auto 'te gast' is en de fiets het primaat heeft. Deze straten worden omgebouwd tot fietsstraat met rood asfalt.
- Er komen (regionale) hoofdfietsroutes tussen de diverse wijken in Alphen aan den Rijn, tussen Alphen aan den Rijn en omliggende dorpen en tussen deze dorpen. Op deze routes heeft de fiets zoveel mogelijk voorrang.
- Bij bushaltes, winkelcentra en overige attractiepunten komen genoeg fietsenrekken. Deze moeten

voldoen aan de normen van Stichting FietsParKeur, zodat fietsen veilig en gebruiksvriendelijk kunnen worden gestald.

- Met onze inwoners en de (lokale) fietsersbond inventariseren we de fietsknelpunten in onze gemeente. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid en doorstroming.

4.3.3 Openbaar vervoer

Het is van groot belang dat de kleine(re) dorpen goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Als reguliere OV-lijnen niet haalbaar zijn, moet de gemeente zich inspannen voor een goed laagdrempelig alternatief en samen met de provincie inzetten op slimme combinaties van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer op plekken en tijden waar reguliere buslijnen onvoldoende rendabel zijn. Alle bushaltes dienen toegankelijk te zijn voor mensen met een mobiliteitsbeperking.

4.3.4 Automobilititeit

De afgelopen decennia is de capaciteit van de wegen achtergebleven bij de toegenomen mobiliteit. Dat heeft geleid tot overlast, waardoor leefbaarheid en bedrijvigheid zijn aangetast. We noemen de volgende voorbeelden:

- De verkeersdruk op de Zijde in Boskoop zorgt voor veel overlast bij aanwonenden en in het centrum. Ook is de verkeerssituatie op de hefbrug gevaarlijk.
- De verkeerssituatie in Hazerswoude-Dorp, waarbij de wijken ten oosten en ten westen van de N209 zonder verbinding van elkaar gescheiden zijn. De gemeente moet samen met de provincie en omliggende gemeenten zoals Zoetermeer en Waddinxveen kijken naar de bron van de overlast en gezamenlijk tot een regiobrede oplossing proberen te komen. Verder moeten de komende raadsperiode besluiten worden genomen over een tweede oeververbinding over de Gouwe, ten zuiden of ten noorden van Boskoop, inclusief het beloop van toeleidende wegen en over een langetermijnoplossing voor de situatie in Hazerswoude-Dorp. Daarnaast wil de ChristenUnie het volgende:
  - Verbeteren van de doorstroming door slimme aanpassing van kruispunten, groene golven en slimme verkeerslichten (intelligente verkeersregelinstantie).
  - Hanteren van een bereikbaarheidstoets bij grote bouwplannen.
  - Vanaf 2025 bevoorraden van het stadscentrum door uitstootvrije voertuigen.
  - Hanteren van venstertijden bij bevoorrading van winkels in het centrumgebied in Alphen aan den Rijn.
  - Werken met actuele onderhoudsplannen voor (vaar)wegen en bruggen.
  - Instellen van meer afhaalpunten voor pakketten.In overleg met lokale ondernemers verkennen of een gezamenlijke emissievrije bezorgservice kan worden opgezet.

4.3.5 Parkeren

Aan parkeren onderscheiden we drie aspecten: het innemen van ruimte, de noodzakelijke groei van laadpalen en de parkeerkosten. Voor de ChristenUnie betekent dit het volgende:

- Bestaande parkeerterreinen worden waar mogelijk voorzien van daken met zonnepanelen.
- Bij nieuwbouw moet parkeren zoveel mogelijk op eigen terrein en inpandig.
- Het gebruik van deelauto's moet worden

gestimuleerd.

- Laadpalen realiseren bij winkelcentra, benzinstations e.d.
- Uitbreiden van laadpalen aan de randen van de wijken.
- In overleggen met inwoners duidelijk aangeven dat er geen recht op een laadpaal voor de deur bestaat.
- Bij betaald parkeren bezoekers, mantelzorgers en vrijwilligers van maatschappelijke voorzieningen compenseren.
- Bij betaald parkeren de werkelijke kosten betalen (dus per minuut).
-

4.3.6 Verkeersveiligheid

Bij het bevorderen van de verkeersveiligheid is het volgende van belang:

- Een zodanige inrichting van de verkeersinfrastructuur dat voor weggebruikers de maximumsnelheid duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hierop aanpassen.
- Een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur binnen woongebieden.
- Het registreren van ongevallen en van de zogenaamde 'gevaarlijke plekken'.
- Het vergroten van de veiligheid op fietspaden door ze te verbreden, obstakels te verwijderen en verlichting of belijning aan de buitenzijde aan te brengen.
- Het weren van grotere vrachtwagens uit het centrum.
- Het aanbrengen van veilige loop- en fietsroutes naar en bij scholen.
- Het actief meewerken van de gemeente aan het realiseren van verkeers(herhalings) lessen op scholen en in buurthuizen voor diverse doelgroepen.

4.4 Energie, klimaat en milieu

Mensen zijn onderdeel van een prachtige schepping. Deze hebben wij niet in eigendom, maar van onze Schepper in bruikleen gekregen. De ChristenUnie wil daarom krachtig inzetten op de hoopvolle en noodzakelijke beweging die gaande is naar een groene, duurzame economie. Een economie die zich houdt aan de grenzen van de aarde en aan de norm van ecologische en sociale gerechtigheid. Wij willen zo spoedig mogelijk af van olie, aardgas en kolen om ruim baan te maken voor schone energie. Besparing van energie wordt topprioriteit, hergebruik van grondstoffen de regel, uitstootvrij en energieneutraal de norm. Wij willen bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap.

4.4.1 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte

De ChristenUnie wil toe naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en dat iedereen de overstap mee kan maken. De gemeente ziet toe op een goede verdeling tussen de lasten en de lusten.

Dit betekent allereerst dat we omwonenden betrekken bij de plannen en dat zij kunnen meeprofiteren van de voordelen. Bovendien moet iedereen daadwerkelijk betrokken kunnen worden, ook de inwoners met een kleine portemonnee.

De ChristenUnie is voorstander van de inzet van energiecoöperaties

en energiecoaches. Zij brengen de energietransitie dichterbij de burger en helpen bij het zetten van stappen in de verduurzaming van de woning, zoals isoleren of aanbrengen van zonnepanelen. De ChristenUnie wil daarnaast ook:

Investeren in warmtenetten

Lage en midden temperatuur warmtenetten hebben meerwaarde voor de verwarming van woonwijken. We willen daarom:

- Ruimte voor publieke investeringen in warmtenetten en we zien een belangrijke rol voor de publieke netwerkbedrijven.
- Ruimte voor participatie en zeggenschap vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten. Consumentenbescherming en keuzevrijheid staan hierbij hoog in ons vaandel.

Afscheid nemen van aardgas

De landelijke doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. De gemeente speelt hier lokaal op in door te zorgen voor passende plannen.

- Het uitvoeringsplan om afscheid te nemen van aardgas wordt per wijk samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald.
- De inwoners moeten bij één loket terecht kunnen voor zowel de technische als de financiële arrangementen om hun woning aan te passen.
- Daar waar aardgas wordt vervangen door duurzame warmte investeren we direct in isolatie, zodat de energierekening omlaag gaat.
- De gemeente maakt afspraken met netwerkbeheerders over voldoende capaciteit op het net en dringt bij de Rijksoverheid aan op aanpassing van het Bouwbesluit met betrekking tot 'zon op dak' en laadpalen.

Investeren in wind- en zonne-energie

De ontwikkeling en implementatie van zon- en windprogramma's dient zorgvuldig te gebeuren. Dat vraagt om actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en andere belanghebbenden.

Het gericht plaatsen van zonnepanelen op grote daken van gebouwencomplexen (zowel gemeentelijk als particulier) heeft prioriteit boven het inrichten van zonneparken op het land. Een keuze van een locatie voor een zonnepark of voor windmolens wordt expliciet getoetst aan de gevolgen voor het woon- en leefklimaat van de dichtstbij gelegen dorpen en solitaire woningen.

Inzetten op energiebesparing in de industrie

De gemeente daagt de lokale industrie uit om samen een energiebesparingsconvenant te sluiten. Samenwerking stimuleert de vorming van ideeën. De gemeente geeft van haar kant het voorbeeld door duurzaamheid integraal aan te pakken en elk beleidsplan te onderwerpen aan een duurzaamheidstoets. Te denken valt aan het opnemen van een CO₂-emissiereductie in verkeers- en vervoersplannen. Ook maken we het gemeentelijk inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.

Inzamelen van herbruikbare grondstoffen

De ChristenUnie wil afval waar mogelijk zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. In dit verband stelt de ChristenUnie de volgende doelen:

- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit.
- De gemeente stimuleert en faciliteert ook scholen en maatschappelijke organisaties zoveel mogelijk om afval te scheiden.
- De gemeente doet mee aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost.
- Bij aanbesteding stelt de gemeente als voorwaarde dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn.
- De gemeente promoot hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengrstations.
- De gemeente bevordert een circulaire economie in samenwerking met de lokale branches en ondernemersverenigingen (bijvoorbeeld voor het uitwisselen van lokale reststromen).
- De gemeente bevordert een maximering van restafval tot dertig kilo per persoon per jaar.

4.4.2 Klimaatadaptatie en natuurbeleid

Natuur is goed voor de mens. Daarom behouden we in de gemeente het groen, breiden het uit en vervangen zoveel mogelijk bestrating door groen(stroken). Verdichting van bebouwing en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in de stad te vergroten en bij te dragen aan een schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen.

Biodiversiteit

De biodiversiteit (soortenrijkdom) neemt schrikbarend af. We streven er daarom naar om de biodiversiteit en natuurrijkdom te versterken. Dit doen we in Alphen aan den Rijn door vergroening van het stedelijk gebied (met gebruikmaking van inheemse soorten) en natuurvriendelijke maatregelen bij plagen.

Toekomstbestendig waterbeheer

Door toename van extreme buien en droge, hete periodes ontstaat ook in onze gemeente steeds vaker overlast en schade. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeente in goede samenwerking met de waterschappen een plan opstelt waarin beide het watersysteem als één systeem beschouwen, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en de Deltacommissie, om de noodzakelijke projecten gefinancierd te krijgen. Daarnaast dient de gemeente:

- Te werken aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door in samenwerking met tuincentra een publiekscampagne op te zetten.
- Zoveel mogelijk in te zetten op aparte afvoer en gebruik van regenwater.
- Achterstallig rioolonderhoud aan te pakken.
- De aanleg van groene daken te stimuleren.

Bodemdaling

Een groot deel van onze gemeente bestaat uit slappe bodem: veen of veen/klei. Door het verlagen van het grondwaterpeil verdwijnt het veen door veenoxidatie, waarbij CO₂ vrijkomt. Als gevolg hiervan verzakken wegen en niet-onderheide gebouwen, met alle schade voor bewoners en gebruikers van dien.

Bovendien klinkt daardoor de bodem in. De kans op overstromingen en de hierdoor veroorzaakte schade wordt dus groter.

De gevolgen van bodemdaling zijn groot en onomkeerbaar. De gemeente heeft slechts beperkte invloed op de regeling

van het grondwaterpeil. Desondanks wil de ChristenUnie dat alle betrokken overheden (Rijk, waterschappen, provincie en gemeenten) in overleg met eigenaren, gebruikers en belanghebbenden, onderzoek doen naar mogelijkheden om bodemdaling door ontwatering te stoppen en een actieplan hiervoor opstellen. Ook moet bodemdaling als gevolg van de bouw en aanleg van infrastructuur worden tegengegaan. Dat kan door gebruik te maken van innovatieve materialen en werkwijzen.

4.5 Werkgelegenheid en duurzaam ondernemen

De ChristenUnie staat voor een economie die er is voor mensen in plaats van andersom. Een economie die niet alleen draait om groei en consumptie, maar om de kwaliteit van leven, verbonden met de kwaliteit van omgeving, natuur en landschap. Een economie die gericht is op duurzaamheid. Een economie waarin alle werkenden een reële beloning ontvangen, ongeacht de contractvorm.

De constant veranderende arbeidsmarkt - van diversiteit in contractvormen tot effecten van technologische ontwikkelingen - vraagt steeds vaker van mensen dat zij zich bij- of omscholen. De ChristenUnie ziet graag dat overheid, onderwijs en ondernemers samen optrekken om mensen aangehaakt te houden.

De nauwelijks te stoppen ontwikkeling naar een 24 uurseconomie legt druk op een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. Corona heeft de groeiende behoefte aan rust en onthaasting onderstreept. Samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn, ook voor flexwerkers en zzp'ers.

4.5.1 Duurzame werkgelegenheid

Bedrijven en ondernemers zijn van grote waarde voor de lokale en regionale economie. Ze creëren werk en zorgen voor innovaties en zijn daarbij, zoals de coronacrisis liet zien, sterk afhankelijk van een goed functionerende overheid. Ook de gemeente speelt een belangrijke rol door het scheppen van goede voorwaarden en het stimuleren van ondernemerschap dat dienstbaar is aan de lokale samenleving. De ChristenUnie hecht hieraan en ziet vooral het midden- en kleinbedrijf als onmisbaar voor de werkgelegenheid en de lokale economie. De ChristenUnie ziet het volgende voor zich:

- De gemeente koopt zoveel mogelijk lokaal of regionaal in (MKB-vriendelijk aanbesteden).
- De gemeente ondersteunt het doorontwikkelen van toekomstbestendige bedrijven onder meer via (het stimuleren van) het uitwisselen van kennis. Bij dit laatste betreft de gemeente ook het onderwijs.
- De gemeente ondersteunt starters en doorgroeiers met goede werkplekken, waar afstemming, kruisbestuiving en ondersteuning kan plaatsvinden.
- De gemeente versterkt lokale en regionale economische clusters. Hierbij valt vooral te denken aan de Greenport in Boskoop (zie ook paragraaf 4.5.2).
- De gemeente zet zich in voor het aantrekken van werkgelegenheid, in goede samenwerking met de provincie en omliggende gemeenten.
- De gemeente geeft sociale ondernemers een grotere kans bij aanbestedingen en inkopen door de overheid, waarbij social return een voorwaarde is. (Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.)
- De gemeente opent voor ondernemers één (digitaal) loket waar men met alle (aan) vragen terecht kan. Dit

- loket sluit aan bij het provinciale loket.
- De gemeente maakt het voeren van een bedrijf aan huis door een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk.

Veel mensen werken tegenwoordig als zelfstandige zonder personeel (zzp'er). Vaak verdienen zij te weinig om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zzp'ers actief begeleidt en praktisch ondersteunt, bijvoorbeeld door één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers in te stellen en in publieke ruimtes flexplekken open te stellen voor start-ups.

4.5.2 Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn een visitekaartje van de gemeente. Daar werken en verblijven veel inwoners en verwerven zij hun inkomen. Daar ontmoeten ondernemers elkaar en creëren er banen. De ChristenUnie wil dat:

- De gemeente, in overleg met het bedrijfsleven, op tijd inzet op herstructurering van bedrijventerreinen. Dit om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan bebouwde ruimte en zo leegstand te voorkomen.
- De gemeente goede onderlinge samenwerking stimuleert tussen ondernemers met (vrijwillig of verplicht) parkeermanagement.
- De gemeente een ondernemersfonds of een bedrijveninvesteringszone creëert, om ondernemers te helpen gezamenlijk bij te dragen aan een beter ondernemersklimaat.
- De gemeente zorg draagt voor een goede bereikbaarheid van bedrijventerreinen per openbaar vervoer en per fiets.
- De gemeente het aantrekkelijker maken van bedrijventerreinen stimuleert door toevoeging van groene ruimtes, zodat daar gesport en gewandeld kan worden in de pauzes en avonduren.
- De gemeente samen met ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie.
- De gemeente de circulaire economie stimuleert door kenniskringen die zich richten op het besparen van grondstoffen en energie en het gebruikmaken van elkaars warmte of energie.
- De gemeente geen ruimte geeft voor 'verdozing' van het buitengebied. Er komen geen nieuwe solitair gelegen distributiecentra in ons groene gebied, buiten uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen.

Detailhandel

De detailhandel verandert van aard en structuur. De ChristenUnie let hierbij op de leefbaarheid van de dorpen en op de sociale veiligheid in en rond winkelgebieden. In de stad Alphen worden goede stappen gezet bij de voorgenomen reconstructie en revitalisering van de winkelcentra Aarhof en Ridderhof. De ChristenUnie wil dat de gemeente inzet op het vitaliseren van de winkelgebieden in de dorpen en vindt daarbij het volgende belangrijk:

- We willen dat winkelbestemmingen gemakkelijker worden gewijzigd in woonbestemmingen, om de winkelgebieden compacter te maken en de leefbaarheid te bevorderen.
- We willen de positie van (kleine) winkeliers verbeteren door de winkelcriminaliteit effectief aan te pakken en te zorgen voor een goed winkellocatiebeleid.

- We willen ons inzetten voor optimaal onderhoud en een positieve uitstraling van de openbare ruimte in de binnenstad en in winkelgebieden.
- We willen inzetten op het behoud van (eventueel gecombineerde) functies in dorpen en kleine stadswijken. Kleine winkelcentra zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten.

Agrarische sector

De ChristenUnie heeft hart voor boeren en tuinders die, nauw verbonden met de schepping, werken aan goed en gezond voedsel. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. De beperkte ruimte in het Groene Hart en de regelgeving maken het voor agrariërs soms lastig om hun bedrijven te ontwikkelen. Daarom moeten er zo min mogelijk ingewikkelde belemmerende regels zijn om passende nevenactiviteiten te ontwikkelen, zoals recreatie of verkoop van eigen en streekproducten. Dit zonder daarbij de bedrijfsvoering van omliggende landbouwbedrijven te verstoren (zo kan de verhuur van boten in het Boskoopse boomkwekerijgebied overlast geven voor kwekerijen). De ChristenUnie wil inzetten op:

- Een toekomstbestendige agrarische sector. Kernwoorden voor een visie op het buitengebied: kringlooplandbouw, lokale voedselketens en de boer als medebeheerder van de openbare ruimte.
- Ruimte voor een moderne bedrijfsvoering voor landbouwondernemingen door investeringen mogelijk maken, voor zover deze een bijdrage leveren aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap

Greenport Boskoop

Rond Boskoop zijn nog altijd veel boomkwekerijen gevestigd. Deze 'Greenport regio Boskoop' is belangrijk voor de regionale economie en werkgelegenheid. Ook is het een internationaal toonaangevend centrumgebied voor de boomkwekerij. Om deze positie vast te houden en te versterken moet er ruimte zijn voor verdere ontwikkeling. De ChristenUnie wil dat de gemeente nieuwe duurzame ontwikkelingen en initiatieven uit de Greenport beoordeelt vanuit een positieve en stimulerende houding. Het gaat om:

- Een goede bereikbaarheid van individuele bedrijven en van de Greenport als geheel.
- Initiatieven om het aantal verkeersbewegingen te beperken.
- Een flexibele regelgeving die bedrijven de ruimte geeft te ontwikkelen, maar die ook rekening houdt met de omgeving.
- Een goede regeling voor stoppende ondernemers met een bedrijf buiten het sierteeltconcentratiegebied, om hun bedrijf te saneren. Te denken valt aan een Ruimte voor Ruimte-regeling of aan herbestemming van sierteeltgrond.
- 'Saldo nul' beleid, dus geen extra woningen in het sierteeltconcentratiegebied.
- Een goede regeling om vrijkomende bedrijfswoningen te herbestemmen, zonder dat het overlast geeft voor de omringende sierteeltbedrijven.
- Beleid voor passende en veilige huisvesting van arbeidsmigranten die werken in de

Greenport.

ChristenUnie

+ Geef geloof een stem

De ChristenUnie wil dat er – in overleg met de provincie - wordt ingezet op concentratie van de Greenport bedrijven in de daarvoor aangewezen gebieden. Bedrijven die buiten dit gebied liggen krijgen ondersteuning, bijvoorbeeld door een Ruimte voor Ruimte-regeling, om het bedrijf te verplaatsen en het oude bedrijf te saneren en landschappelijk zo in te richten dat het past bij de omgeving.

Waardering van voedsel

Het is goed en belangrijk om te weten waar ons voedsel vandaan komt. De gemeente kan daaraan bijdragen door meer lokale, biologische en gezondere producten en voedselketens te bevorderen. Stadslandbouw is daarom een goed idee. Het verlevendigt onze gemeente, brengt onze voedselproductie dicht bij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder. De ChristenUnie wil dat onze gemeente aangeeft welke gronden er geschikt zijn om (tijdelijk) een stadsakker te beginnen. Daarnaast is de ChristenUnie voorstander van de volgende maatregelen:

- Het samen met boeren, voedselproducenten en (super)markten inzetten op het promoten van lokale producten.
- Het zoveel mogelijk tegengaan van voedselverspilling.
- Het stimuleren van 'voedseljutten' door het planten van bomen met eetbare vruchten.

Recreatie en toerisme

De coronacrisis heeft geleerd dat we nog meer moeten investeren in ontspanning dicht bij huis. De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met recreatieve en toeristische ondernemers een plan maakt om verblijfsrecreatie in en rond Alphen aan den Rijn te stimuleren en uit te breiden. Daarnaast willen we dat de gemeente gaat inzetten op een optimale ontsluiting van onze toeristische trekpleisters en fiets-, wandel- en vaarverbindingen, voor zowel recreatie als voor woon-werkverkeer.

4.5.3 Stimuleren van werkgelegenheid

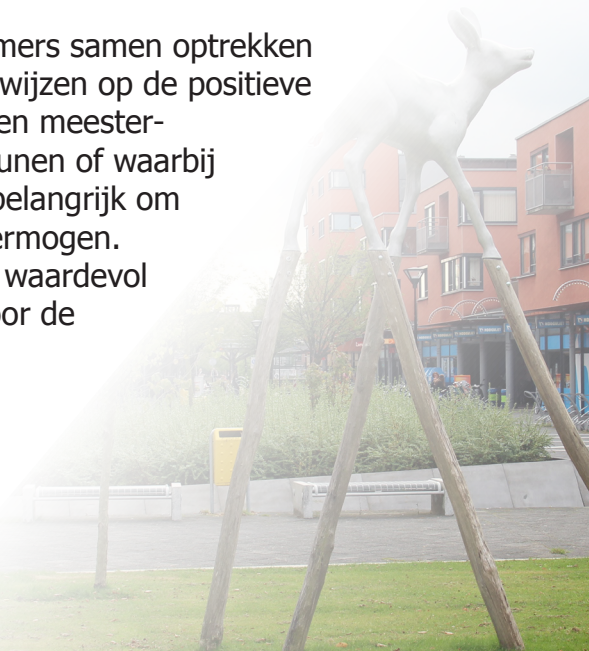
Inspelen op de arbeidsmarkt

Zoals gezegd is de arbeidsmarkt constant aan het veranderen. Om ook nu zoveel mogelijk werkgelegenheid te bevorderen, is de ChristenUnie voorstander van de volgende maatregelen.

- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt, op zowel de korte als de middellange termijn.
- De gemeente stimuleert de vestiging van bedrijven waarvan de werkgelegenheid aansluit bij de plaatselijke behoefte of het onderwijsaanbod.

De ChristenUnie ziet graag dat overheid, onderwijs en ondernemers samen optrekken om mensen aangehaakt te houden in deze ontwikkelingen. We wijzen op de positieve resultaten van mentor- en coachingstrajecten, JobHulpMaatjes en meester-gezel constructies waarbij vrijwilligers werkzoekenden ondersteunen of waarbij ondernemers startende zzp'ers op weg helpen. Wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of participatie op een andere manier kan heel waardevol zijn. Niet alleen voor het welbevinden van iemand, maar ook voor de maatschappij.

Nieuwkomers en arbeidsmigranten

Voor nieuwkomers is het van belang dat zij snel aan de slag kunnen. De nieuwe inburgeringswet biedt hiervoor mogelijkheden. Met het oog op hun integratie wil de ChristenUnie dat:

- Nieuwkomers maatwerk wordt geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of een stage te lopen.
- De gemeente zorgt voor een goede verbinding tussen de nieuwe inburgeringswet en de ondersteuning bij en bemiddeling naar werk.

Arbeidsmigranten zijn belangrijk voor onze lokale economie, maar vormen een kwetsbare doelgroep. Regelmatig hebben zij te maken met uitbuiting, mensenhandel en slechte woonomstandigheden. Door de taalbarrière is het voor hen moeilijk deel uit te maken van onze Alphense samenleving. De ChristenUnie is voorstander van lokaal beleid dat bijdraagt aan hun integratie en dat het risico op uitbuiting, dakloosheid en overlast beperkt. Een belangrijke voorwaarde is wel dat arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in Nederland verblijven, zich laten inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Hiermee krijgen zij dezelfde rechten (zoals zorg!) en plichten als iedere Nederlander.

- De gemeente sluit een convenant met betrokken werkgevers en uitzendbureaus, waarin afspraken staan over inschrijving in personenregister, huisvesting, arbeidsomstandigheden en rechten en plichten van arbeidsmigranten.
- In de gemeentelijke regelgeving (de Algemene Plaatselijke Verordening) komen regels over de exploitatievergunning en andere regels rond het huisvesten van arbeidsmigranten (overlast, het aantal personen per woning, enz.). Hierbij wordt voldaan aan de regels van de Stichting Normering Flexwonen.
- De gemeente controleert regelmatig de huisvesting en arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten. Ook om mensenhandel op het spoor te komen.

4.5.4 Werken en rusten

De ontwikkeling naar een 24 uurseconomie lijkt niet te stoppen. Onze samenleving en economie gedijen echter het best als er ook rustmomenten zijn. Vanuit onze christelijke levensovertuiging genieten wij van de zondag als collectief rustmoment. God geeft ons zes dagen om te werken en een zevende dag om te genieten van zaken als kerkdiensten, recreatie en familie. We zien dat door de toename van koopzondagen en dwang van eigenaren van winkelcentra veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. Bovendien wordt veel personeel van winkels en toeleverende bedrijven gedwongen om extra uren te maken op zondagen. Hierdoor kunnen zij geen bijeenkomsten (kerkelijk of andersoortig) bezoeken en worden ze in hun rust, recreëren en het onderhouden van sociale contacten ernstig belemmerd.

De ChristenUnie wil daarom dat:

- Winkeliers niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. De gemeente moet dit garanderen en bewaken.
- Er geen verruiming komt voor de zondagsopenstelling van winkels.

5. Sociale zaken (sociaal domein)

5.1 Zorg en onderwijs

5.1.1 Volksgezondheid

Hoewel vrijwel iedereen deel uitmaakt van reële en virtuele (online) netwerken is er, versterkt door de coronacrisis, veel individualisme en eenzaamheid. Tegelijkertijd is er veel kracht in de samenleving. In de crisis ontstonden mooie initiatieven waarin mensen naar elkaar gingen omzien. Dat raakt aan een voor de ChristenUnie belangrijk uitgangspunt.

De ChristenUnie ziet ieder mens als waardevol en die waarde hangt niet af van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, gaaf of gebroken, verdient het om tot ontplooiing te komen en te participeren, om te worden beschermd en zo nodig zorg te ontvangen. De ChristenUnie blijft zich daarom inzetten voor de participatiesamenleving.

Algemene uitgangspunten volksgezondheid

Een gezonde levensstijl is allereerst ieders eigen verantwoordelijkheid, maar gaat ook de maatschappij aan. Daarom moet er op basis van het Nationaal Preventieakkoord een lokaal of regionaal preventieakkoord komen met doelen als gezonde voeding, geen alcohol, niet roken en voldoende beweging. Een ander aspect is dat er verschillen zijn tussen de wijken voor wat betreft de levensverwachting van inwoners. Dat is zorgelijk.

De ChristenUnie wil daarom dat:

- De gemeente concreet lokaal gezondheidsbeleid ontwikkelt met specifieke aandacht per wijk en daarbij gebruikmaakt van data van de GGD.
- De gemeente bij de uitvoering van dat beleid inwoners, deskundigen in het sociaal domein en huisartsen betreft, evenals scholen en sportverenigingen.

Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties

De ChristenUnie wil denken vanuit de zorgvraag van inwoners en staat voor zorg met een menselijk gezicht die dicht bij de burger is georganiseerd. De gemeente moet daarom vol inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het verminderen van bureaucratie. De inzet van ervaringsdeskundigheid (denk aan ggz, maatschappelijke zorg, mantelzorg of vluchtelingenwerk) heeft meerwaarde voor de samenleving en voor de ervaringsdeskundige zelf.

Ook kerken pakken vaak op constructieve wijze maatschappelijke taken op. Dit vraagt om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën) in wederzijds respect. Als ChristenUnie erkennen we dat de kerk een andere roeping heeft dan de overheid. Kerk en overheid kunnen elkaar vanuit die verschillende roepingen, die gescheiden moeten blijven, wel versterken. De ChristenUnie wil daarom dat:

- Er structureel overleg plaatsvindt tussen kerken en de gemeente, om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de stad/het dorp/de wijken.
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning nooit mag leiden tot zorgmijding.
- (Zorg)middelen meer worden hergebruikt en gedeeld.
- De gemeente in overleg met het onderwijs, bibliotheken en wijkteams werkt aan de aanpak van (digitale) laaggeletterdheid.

Zorg voor personen met verward gedrag

Het groeiend aantal mensen dat verward gedrag vertoont, hoort niet in een politiecel maar verdient aandacht van de omgeving en hulp. De ChristenUnie wil daarom dat:

- De gemeente investeert in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met ggz-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk en intensievere samenwerking tussen de ggz, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporatie, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners.
- De gemeente en de ggz afspraken maken over deze mensen in hun eigen situatie. Onder meer door ondersteuning van netwerken kan worden voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de ggz.
- De gemeente inzet op zelfhulpgroepen voor deze mensen en op de beschikbaarheid van woonruimte.
- De politie, de ggz, de spoedeisende hulp van het ziekenhuis en de wijkteams afspraken maken over de concrete aanpak in voorkomende gevallen.
- Er inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname komen.

Mantelzorgers

Voor mantelzorgers zijn dagbesteding en de beschikbaarheid van respijtzorg belangrijk om overbelasting te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg en waardering van de mantelzorger. Ook willen we een proactieve benadering van mensen die, soms zonder dat ze het zelf weten, mantelzorger zijn geworden. De ChristenUnie wil dat:

- De gemeente actief op zoek gaat naar mantelzorgers.
- De gemeente voorziet in specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers. Zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie.
- De gemeente mantelzorgers actief op ondersteuning wijst.
- De gemeente zorg draagt voor een goede coördinatie van informele zorg.
- De gemeente regels en drempels bij het aanvragen van een mantelzorgwoning minimaliseert.

Vrijwilligers

Onze gemeente kent vele vrijwilligers en de ChristenUnie is trots op al het werk dat zij verzetten. Ze zijn van onschatbare waarde voor onze samenleving en we moeten hun inzet niet beperken door een teveel aan regels. Daarom wil de ChristenUnie dat:

- Vrijwilligers zo nodig een gratis Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) kunnen verkrijgen.
- De gemeente de coördinatie en koppeling van vrijwilligers faciliteert, bijvoorbeeld via een gebruiksvriendelijke vrijwilligersbank of –loket.
- De gemeente de mogelijkheid biedt van een vrijwilligersverzekering.

Iedereen telt mee en doet mee

Mensen met een beperking moeten op alle fronten mee kunnen doen. Om die reden wil de ChristenUnie een inclusie agenda opstellen om zo daadwerkelijk stappen te zetten naar een inclusieve samenleving. Dit betekent dat:

- De gemeente zowel fysiek (in gebouwen) als digitaal bereikbaar is voor alle inwoners, dus ook voor mensen met een beperking.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer zo zijn ingericht dat mensen met een beperking zich er thuis voelen en zich zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren

van een lokale inclusie agenda

en de doelgroepen er actief bij betreft.

- De gemeente ervoor zorgt dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente actief zoekt naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.
- De gemeente een toiletnorm opstelt, zodat er voldoende toiletten aanwezig zijn in

drukke voetgangersgebieden en verblijfsgebieden.

Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag wonen langer thuis. De ChristenUnie vindt dat de gemeente daarin een grote verantwoordelijkheid heeft, samen met woningeigenaren en woningcorporaties. Daarom is het belangrijk dat:

- De gemeente afspraken maakt met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- Er voldoende aangepaste zorgwoningen zijn, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- Er ruimte is voor woonzorginitiatieven waarbij inwoners elkaar ondersteunen in de verschillende levensfasen.

Ouderen

Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Anderen krijgen te maken met een verminderde mobiliteit als gevolg van lichamelijke of geestelijke klachten. Eenzaamheid is zo een steeds groter risico. De ChristenUnie wil oog hebben voor ouderen en de eenzaamheid bestrijden. Dit betekent dat:

- Er in het gemeentebestuur sport en bewegen expliciet aandacht is voor ouderen.
- De gemeente onderzoekt of het mogelijk is dat personen ouder dan 70 (of 65) jaar standaard een bezoek krijgen vanuit het wijkteam of een welzijnsorganisatie om (verborgen) problemen zoals eenzaamheid op te sporen.
- De gemeente gericht de ondersteuning en zorg voor dementerenden stimuleert en faciliteert.
- De gemeente het voortouw neemt om met huisartsen, wijkverpleging, geriatriescheskundigen en verpleeghuizen voor elke wijk een plan over de organisatie van de ouderenzorg te maken. Per wijk is er één herkenbaar en aanspreekbaar wijkverpleegkundig team. De keuzemogelijkheid voor identiteitsgebonden zorg blijft gewaarborgd.
- De website van de gemeente toegankelijk is voor ouderen (en laaggeletterden). Per wijk is er een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is.
- De gemeente samen met de bibliotheek een cursus aanbiedt om ouderen zo nodig meer digitaal vaardig te maken.

Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting opvang te bieden aan mensen die door welke oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

De ChristenUnie wil dat:

- Er voldoende en adequate opvang is voor dak- en thuislozen. Niemand in onze gemeente slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang kort en zo sober mogelijk is. Cliënten worden

- gestimuleerd via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

Zorg voor vluchtelingen

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen. De ChristenUnie ziet hen als nieuwkomers en is zich ervan bewust dat het draagvlak voor hun opvang kwetsbaar is. Toch is een snelle integratie waarbij de Nederlandse normen en waarden leidend zijn, een morele verplichting. De taal en cultuur leren, vooral door actief deel te nemen aan de maatschappij, is daarbij cruciaal.

De ChristenUnie onderkent daarnaast twee andere essentiële punten. Allereerst moet de gemeente de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Verder vindt de ChristenUnie dat iedereen recht heeft op onderdak, ook uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders.
- De gemeente maakt een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers. Dit in samenspraak met COA, IND, VluchtelingenWerk, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven.
- De gemeente ondersteunt en faciliteert activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen, zoals maatjesprojecten (Stichting Nieuwe Alphenaren).
- De gemeente daagt het bedrijfsleven uit om statushouders in dienst te nemen.
- De gemeente zorgt voor ten minste bed, bad en brood (en begeleiding) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze nog in Nederland zijn, ook als daar geen landelijke regeling voor is.

5.1.2 Ondersteuning van kinderen en jongeren

De ChristenUnie wil dat kinderen zich overal veilig voelen en zo dicht mogelijk bij huis onderwijs en zorg kunnen krijgen, óók zij die extra ondersteuning nodig hebben. Wij staan voor onderwijs en ondersteuning die passen bij de cultuur, identiteit en achtergrond van gezinnen.

Investeren in gezinnen

Een kind is het beste af als het opgroeit in een stabiel, sterk en liefdevol gezin. We weten echter ook dat het aantal echtscheidingen en verbroken relaties toeneemt. De ChristenUnie pleit er daarom voor dat de geboortezorg zich naast de lichamelijke zorg ook richt op de mentale voorbereiding. Verder moet er extra inzet van de jeugdzorg en de GGD zijn gedurende de eerste drie levensjaren van een kind. Ook willen we bijzondere ondersteuning van ouders, zodat zij kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap.

Daarnaast wil de ChristenUnie dat:

- De gemeente met professionals uit het veld preventief beleid ontwikkelt dat gericht is op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in onze gemeente en het voorkomen van echtscheidingen. Dit beleid is ook gericht op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk

- is.
- De gemeente informatie over ouderschaps cursussen en relatieondersteuning laagdrempelig beschikbaar stelt. Te denken valt aan initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, bijvoorbeeld via buurtgezinnen of organisaties als Home-Start en Family Factory.

Effectieve ondersteuning

De decentralisatie van de jeugdzorg is een eind op weg, maar er zal nog moeten worden ingezet op voldoende middelen van het Rijk en een integrale blik op de achtergrond van de betrokken jongeren. Het beroep op de jeugdzorg groeit, wat ten dele te maken heeft met (te) hoge verwachtingen van het leven. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we het normaliseren van (tijdelijke) moeilijkheden bespreekbaar maken, overigens zonder iemand met een hulpvraag de deur te wijzen. De ChristenUnie hanteert de volgende uitgangspunten:

- Goede zorg begint met vroegsignalering en preventie.
- Zorg verlenen op basis van één gezamenlijk plan van zorgvrager, gezin, omgeving en professionals.
- Zorg leveren dicht bij plekken waar kinderen verblijven.
- Het opgroeien in een gezin is een recht en heeft prioriteit.
- Jeugdzorg is beschikbaar voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben.

Het is van belang dat scholen in staat zijn een zodanig pedagogisch klimaat te creëren en in stand te houden dat kinderen en jongeren niet uitvallen. Daar waar dat toch dreigt, is het nodig dat er een goede link is tussen jeugd, scholen, jeugdzorg en gemeente. Om dat te bevorderen wil de ChristenUnie passend onderwijs en jeugdzorg zoveel mogelijk ontschotten en in aanvulling op elkaar laten samenwerken. Daarnaast wil de ChristenUnie:

- Extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen ter voorkoming van uithuisplaatsingen, opvang in instellingen en zwaardere trajecten.
- Ouders/gezinnen actief wijzen op de mogelijkheid om via een persoonsgebonden budget (pgb) identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kopen als de gemeente deze zorg zelf niet heeft ingekocht.
- Dat de gemeente samen met de zorgpartners zorgt voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg achttien jaar worden.
- Dat de inkoop van jeugdhulp niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit gebeurt.
- Regionale samenwerking tussen Jeugdbescherming, het lokale team, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming om dubbel werk en tijdverlies te voorkomen.
- Jongeren die mantelzorger zijn optimaal ondersteunen vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben.
- Opvang en begeleiding voor zwerfjongeren en opsporing van zogenaamde spookjongeren.
- Een gemeentelijk aanbod voor zorg en ondersteuning van tienermoeders.
- Ondersteuning van de werving van pleegouders en zorg voor voldoende deskundige hulp, zodat kinderen opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving en pleegouders het volhouden.
- Voorlichting over digiveiligheid op scholen en aan

ouders, zodat kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media.

- Aandacht voor de psychische gezondheid bij kinderen en ouders en extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren.
- Afbouw van residentiële jeugdzorg.
- Een specifieke praktijkondersteuner van de huisarts, om jeugdigen met lichte psychosociale problematiek ondersteuning te geven.

5.1.3 Onderwijs

Gemeente en onderwijs delen de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. Voor de ChristenUnie is daarbij de vrijheid van onderwijs voorwaardelijk. Dit houdt in dat ouders, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen en dat de gemeente de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteert. Verder vindt de ChristenUnie het van belang dat er gelijke kansen zijn voor leerlingen, ongeacht hun woonplek of de financiële situatie van hun ouders. Daarnaast dat er een goede afstemming is tussen onderwijs en jeugdhulp, tussen primair en voortgezet onderwijs en dat we de druk om leerlingen eerder met leren te laten beginnen weerstaan. De ChristenUnie wil verder dat:

- De gemeente zich binnen de arbeidsmarktregio inzet voor een goede aansluiting tussen het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven in Alphen aan den Rijn, met name waar het arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen betreft.
- De gemeente het goede voorbeeld geeft door stageplaatsen beschikbaar te stellen voor de jongeren (vooral vmbo/mbo) uit de eigen gemeente.
- De gemeente waar mogelijk bijdraagt aan een adequate ondersteuning voor kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- De gemeente stimuleert dat leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag op elke basisschool onderwijs kunnen volgen.
- Het wijkteam in samenwerking met het onderwijs extra begeleiding biedt aan overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- De gemeente haar verantwoordelijkheid neemt voor haar deel ten aanzien van de onderwijshuisvesting, waarbij ontwikkeling en vernieuwing van het onderwijs wordt gestimuleerd en er aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.
- De gemeente waar mogelijk de samenwerking met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs versterkt.
- De gemeente een stimulerende en faciliterende rol vervult om projecten te ondersteunen op het vlak van:
  - het bevorderen van leesvaardigheid, bijvoorbeeld door ondersteuning van leesclubs en taal- en leesstimuleringsprogramma's;
  - het voorkomen van pesten;
  - het versterken van gelijke kansen voor iedereen, mede gezien de impact van de coronacrisis.

Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruikmaken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.

5.2 Ondersteuning van mensen in zwakke positie

5.2.1 Meedoen op de arbeidsmarkt

Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen en waar we contacten aangaan met anderen. Het hebben van werk is dus belangrijk, maar helaas moeten mensen soms gebruikmaken van de bijstand of andere regelingen. De ChristenUnie vindt dat we in onze gemeente niemand aan zijn of haar lot moeten overlaten. Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid, maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken. De ChristenUnie pleit ervoor dat:

- De gemeente zich inzet voor een bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat, zodat mensen een fatsoenlijk inkomen hebben en zelf regie houden over hun leven.
- De gemeente dicht bij haar inwoners staat en helpt bij het herstellen van een fout. We bestempelen mensen niet zomaar als fraudeur. Wanneer mensen echter bewust misbruik maken van regelingen of fraude plegen, stelt de gemeente een duidelijke grens en is er geen recht meer op een uitkering.
- De gemeente alert is op arbeidsdiscriminatie op welke grond dan ook en ook oog heeft voor ongelijkheid in het eigen beleid.

Aan het werk

De ChristenUnie wil benadrukken dat mensen meer zijn dan hun verdienvermogen. Het moet vanzelfsprekend zijn dat ook mensen met een beperking hun talenten kunnen inzetten; of dat nu betaald is, met ondersteuning of via vrijwilligerswerk. Participeren in de maatschappij is belangrijk, zowel voor de betrokken persoon als voor de samenleving. Het is van belang dat er een goed vindbare plek is waar jongeren, werkzoekenden, mensen met een beperking, nieuwkomers en werkgevers tot een optimale match kunnen komen. De ChristenUnie wil verder dat:

- De gemeente in samenwerking met het bedrijfsleven verantwoordelijkheid neemt voor voldoende participatiebanen en een coöperatieve samenwerking tussen sociale werkplaats (Rijnvicus) en werkgevers stimuleert.
- De gemeente inzet op projecten en programma's van vrijwilligers waarbij kwetsbare doelgroepen meerjarig worden ingezet in het bedrijfsleven of maatschappelijke organisaties.
- De gemeente in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken zoekt en naar begeleiding vanuit de samenleving via vrijwilligers.
- De gemeente een eventuele tegenprestatie zoveel mogelijk laat aansluiten bij de eigen kennis en talenten van mensen. De tegenprestatie mag niet ten koste gaan van regulier werk en ook mantelzorg geldt als tegenprestatie.
- Er aparte aandacht is voor re-integratie van 55-plussers.
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re-) integratietrajecten bieden daarvoor worden beloond.
- De gemeente zich extra inzet om mensen met psychische klachten aan het

(vrijwilligers)werk te krijgen.

- De gemeente maximale ruimte biedt voor alternatieve re-integratietrajecten en vormen van regelarme bijstand. Bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones, het doen van parttime werk, duidelijk beleid met betrekking tot giften en bijverdiensten en door het mogelijk te maken een eigen bedrijf of onderneming te starten met behoud van een uitkering.

5.2.2 Armoede en preventie

Te veel kinderen groeien in armoede op, wat vaak leidt tot sociale en andere problemen die van generatie op generatie worden doorgegeven. De ChristenUnie wil maximaal inzetten op preventie en vroegsignalering, op de vereenvoudiging van regelingen en op een (schulden)aanpak volgens het principe één gezin, één plan en één regisseur. De ChristenUnie wil dat:

- De gemeente zich aansluit bij de Alliantie Kinderarmoede en verbinding legt met Kansrijke Start.
- Er doelgerichte en laagdrempelige voorlichting komt over geld en budgetbeheer, met name voor jongeren.
- De gemeente met woningcorporaties en energieleveranciers afspreekt dat zij betalingsachterstanden tijdig melden en pas overgaan tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting nadat eerst actief hulp is aangeboden.
- De gemeente ervoor zorgt dat ook de minima mee kunnen doen en kunnen profiteren van ontwikkelingen naar duurzaamheid.
- De gemeente kritisch kijkt naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- De gemeente een collectieve zorgverzekering voor minima en mensen met een laag inkomen blijft verzorgen.
- De gemeente voorzieningen voor hulp en financiële ondersteuning goed bekend en toegankelijk maakt bij de doelgroep (VoorzieningenWijzer, Sociale Kaart).
- De gemeente scholen en sportverenigingen vraagt alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het (sociaal) wijkteam.
- De gemeente bij regelingen voor minima rekening houdt met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.

Schulden

De ChristenUnie wil dat de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening biedt en daarbij op basis van vertrouwen gericht maatwerk levert. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente het belangrijke werk van de voedselbanken in woord en daad steunt. Voor de ChristenUnie zijn de trefwoorden snelheid, rust en perspectief. Daarom willen wij dat:

- Na aanmelding iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kan en onder goede begeleiding snel zicht heeft op een schone lei.
- De wachttijden voor schuldhulp zoveel mogelijk worden benut door mensen 'huiswerk' te geven en actief samen te werken met partners als de voedselbank, SchuldHulpMaatje, maatschappelijk werk of de diaconie.
- De gemeente inzet op het aanbieden van saneringskredieten aan mensen met problematische schulden. We benutten het landelijke Waarborgfonds als waarborg voor de saneringskredieten.
- De gemeente een plan maakt waarbij werkgevers in samenwerking met de gemeente hun werknemer met schulden kunnen ondersteunen. Daarnaast dat de

gemeente werk maakt van de ondersteuning van ondernemers en zzp'ers met schulden, door ook voor hen schuldhulp te realiseren en ruimhartige Bbz-kredieten aan te bieden.

- De gemeente een convenant sluit met alle aanbestedingspartners waarin afspraken zijn opgenomen over het signaleren en omgaan met betalingsachterstanden.
- De gemeente bij dakloosheid door huurschuld werkt aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. Gezinnen met kinderen onder de twaalf jaar zetten we niet uit hun woning. Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen.
- De gemeente zich aansluit bij landelijke initiatieven als SchuldenlabNL en SchuldHulpMaatje en gebruikmaakt van de Nederlandse Schuldhulprouwe en van de website mijn.schuldenwijzer.nl. Verder dat de gemeente met incassobureaus en deurwaarders werkt die aangesloten zijn bij het landelijk keurmerk Sociaal Verantwoord Incasseren.

5.3 Criminaliteit en veiligheid

5.3.1 Veilige samenleving

Het is zorgwekkend te constateren dat de onderwereld zich steeds meer gaat mengen in de bovenwereld. De ChristenUnie vindt dat we op dit punt niet naïef moeten zijn. Het is een bijbelse notie dat het kiezen voor en doen van het kwade in de menselijke natuur is begrepen. De huidige cultuur van gedogen en het respecteren van privacy biedt onvoldoende aanknopingspunten om deze neerwaartse ontwikkeling effectief te bestrijden. Het is daarom hoog tijd dat we gaan nadenken over de grens van individuele vrijheid en privacy enerzijds en de veiligheid van de samenleving anderzijds.

In 2018 is het integraal veiligheidsplan 2019-2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Minstens één keer per jaar is er een overleg tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en Openbaar Ministerie waarin gesproken wordt over inzet en resultaten.

De ChristenUnie wil dat onze gemeenteraad een stevige vinger aan de pols houdt bij beleid dat verplaatst is naar de veiligheidsregio's. De ChristenUnie hecht aan het gevoel van veiligheid en de betrokkenheid van inwoners en onderkent het belang van Burgernet, WhatsApp-groepen en cameratoezicht. We pleiten wel voor het proportioneel toepassen hiervan. Ook willen wij dat cameratoezicht wordt ingebed in goede wetgeving (privacy) en een goede beleidscyclus.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt en als coördinator om (met anderen) de problemen in de wijk aan te pakken. Verder wil de ChristenUnie dat:

- De gemeente inzet op de bestrijding van 'kleine' criminaliteit, op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent en het team toezicht & handhaving, op versterking van de samenwerking met de gebiedsadviseurs.
- De gemeente inwoners betreft bij het opstellen van het veiligheidsplan en de te stellen prioriteiten.
- De gemeente bewerkt dat inwoners gemakkelijk en anoniem melding en aangifte kunnen doen van overlast en van crimineel gedrag en ook terugkoppeling krijgen over de resultaten.
- De gemeente een actieplan criminele jeugdbendes opstelt, waarbij hard optreden

- en tegelijk perspectief bieden de uitgangspunten zijn.
- De kosten van vandalisme worden verhaald op de daders en de gemeente regelmatig de resultaten hiervan publiceert, evenals de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door middel van een 'vandalismemeter'.

5.3.2 Huiselijk geweld en kindermishandeling

De ChristenUnie wil een stevig plan van aanpak voor het tegengaan van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat betekent dat de verschillende meldpunten laagdrempelig bereikbaar zijn en dat er snel hulp geboden kan worden. De ChristenUnie wil in dit verband in het bijzonder aandacht voor eergegrelateerd geweld en genitale verminking. Ook wil de ChristenUnie dat:

- Bij de zwangerschap er screening plaatsvindt op hoogrisicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) begeleiding bieden in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- Er een aanpak van kindermishandeling is met aandacht voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskundige, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.
- Ouderenmishandeling meer aandacht krijgt. Hiervoor overlegt de gemeente met mantelzorg- en ouderenorganisaties.

5.3.3 Drugs en drank

Gebruik van drugs en drank kunnen makkelijk leiden tot verslaving. Hierdoor raken mensen zichzelf, hun vrijheid en hun waardigheid kwijt en veroorzaken regelmatig overlast en geweld. De ChristenUnie wil daarom dat de gemeente de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs tegengaat en streng optreedt bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. De gemeente moet bij coffeeshops actief handhaven op basis van de landelijk vastgestelde AHOJ-GI-criteria. Het is voor een coffeeshop verboden om te afficheren, harddrugs te verhandelen, overlast te veroorzaken, jeugd onder de achttien toe te laten of aan hen te verkopen, grote hoeveelheden te verhandelen en het ingezetenen criterium. Ook moet de gemeente in het lokale coffeeshopbeleid het afstandscriterium tot scholen opnemen en strikt handhaven.

De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en zeer kritisch over experimenten hiermee. Wiet is een verboden middel, maar door het gebruik te gedogen geeft de overheid een dubbele boodschap af. De ChristenUnie wil dat de gemeente hard optreedt tegen illegale hennepkwekerijen en criminelen die drugsafval dumpen. De gemeente moet zich in de regio/provincie sterk maken voor een taskforce drugs om drugsgerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

De ChristenUnie is voor extra aandacht voor de leeftijdsgrenzen bij de handhaving van de Drank- en Horecawet. In de strijd tegen drankmisbruik werkt de gemeente samen met scholen, ouders, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen. Sluitingstijden van horeca is lokaal maatwerk. Wij willen dat:

- De gemeente adequaat toezicht organiseert op de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests.
- De gemeente happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken via convenanten of via de Algemene Plaatselijke Verordening aan banden legt.
- De gemeente een verbod invoert op het gebruik van lachgas in de openbare ruimte, niet alleen tijdens

evenementen.

- De gemeente zich samen met maatschappelijke partners inzet om de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord (2018) te behalen en een lokaal/regionaal Preventieakkoord te formuleren.

5.3.4 Prostitutie

De ChristenUnie is tegen prostitutie. In de prostitutie is bijna altijd sprake van machts-, economische en genderongelijkheid. Vaak is er een verband met criminaliteit, uitbuiting, mensenhandel, eenzaamheid en andere sociale problemen. Door de mogelijkheden van internet en de coronacrisis neemt de onzichtbaarheid toe en daarmee ook het risico op uitbuiting en mensenhandel. De ChristenUnie wil een actieve aanpak en afspraken over preventie, opsporing, zorg en samenwerking. Dit betekent dat:

- De gemeente investeert in een uitstapprogramma voor prostituees (in clubs, op de tippelzones en zelfstandig werkend), ook als het Rijk daar geen middelen voor beschikbaar stelt.
- De gemeente zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren. Prioriteit in het beleid is het inrichten van een zogenaamd Overweeghuis voor vrouwen die overwegen om er uit te stappen.
- De gemeente het ondernemen in de prostitutiesector zo moeilijk mogelijk maakt, kiest voor een uitsterfbeleid voor bestaande seksinrichtingen en de vestiging van nieuwe voorkomt.
- De gemeente misstanden binnen de sector vermindert door gelijke regels voor iedereen te stellen. Daarom willen wij, vooruitlopend op de Wet regulering sekswerk:
- dat de gemeente zich inzet voor verhoging van de minimumleeftijd voor prostituees van 18 naar 21 jaar;
- een pooierverbod: degene die betrokken is bij onvergunde bedrijfsmatige seksuele dienstverlening en daar financieel voordeel uit haalt, is strafbaar;
- dat zelfstandig thuiswerkende prostituees vergunningplichtig worden.
- De gemeente stimuleert dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening met betrekking tot sexting en grooming.
- Wijkteams/professionals een training volgen om loverboy situaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en afspraken maken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.

5.3.5 Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor. Ook werknemers die onderbetaald, overvraagd en illegaal gehuisvest worden, hebben te maken met een vorm van uitbuiting. Grofweg kunnen er drie vormen van uitbuiting worden onderscheiden. Seksuele uitbuiting, bijvoorbeeld wanneer iemand onvrijwillig voor iemand anders in de prostitutie werkt, arbeidsuitbuiting waarbij sprake is van dusdanig slechte arbeidsomstandigheden dat mensenrechten in het geding zijn en criminele uitbuiting waarbij iemand een ander onder bedreiging aanzet tot criminele activiteiten. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten in de regio, actief inzet voor beleid tegen deze vormen van uitbuiting en zo ook beter in staat is om mensenhandel te voorkomen, te signaleren en aan te pakken. Anders gezegd:

- De gemeente formuleert specifiek mensenhandelbeleid met daarin aandacht voor bewustwording onder de inwoners, signalering, bestuurlijke handvatten om

Archeon
Europapark

barrières op te werpen, zorgcoördinatie en ketenregie. We volgen hiermee het Interbestuurlijk Programma waarin staat dat elke gemeente in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben. We borgen de aanpak in het integraal veiligheidsplan.

- De gemeente heeft een aandachtsfunctionaris mensenhandel die de benodigde kennis en handelingsvrijheid heeft.
- De gemeente zorgt ervoor dat ieder slachtoffer van mensenhandel, ook ongedocumenteerden, terecht kan bij gemeentelijke voorzieningen zoals opvang en begeleiding. Daarbij moet slachtofferschap losgekoppeld worden van het doen van aangifte.
- De gemeente zorgt voor informatiepakketten voor bijvoorbeeld arbeidsmigranten, bij voorkeur in hun eigen taal, met daarin minimaal de rechten en plichten en de mogelijkheden om melding te maken van misstanden en hulp in te roepen.
- De gemeente neemt deel aan overlegmechanismen tegen mensenhandel.

5.3.6 Radicalisering

Wanneer personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden, spreken we van radicalisering. De aanpak van deze bedreiging om in vrijheid en veiligheid te leven bestaat uit het weerbaar maken van individuen. De ChristenUnie wil dat de gemeente integraal beleid ontwikkelt om in samenwerking met de regio radicalisering tegen te gaan.

5.3.7 Verwevenheid tussen bovenwereld en onderwereld

Ook in onze gemeente moeten we ons bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Het is van belang dat de gemeente let op het witwassen met behulp van vastgoed en het gebruik van winkel- of horecapanden die nauwelijks rendement lijken op te leveren. Ook verouderde vakantieparken blijken soms broeinesten van criminaliteit. De ChristenUnie wil daarom dat de gemeente, in samenwerking met Regionale Informatie- en Expertise Centra werkt aan een plan van aanpak ter bestrijding van de verwevenheid tussen boven- en onderwereld. In het bijzonder wil de ChristenUnie:

- Snelle herbesteding van vrijkomende (agrarische) bedrijfspanden.
- Strenge handhaving op vakantieparken. Geen permanente bewoning en een duidelijke gastenregistratie.
- Een optimale inzet van de Wet Bibob.
- Inwoners actief betrekken bij het herkennen, signaleren en melden van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten.
- Expliciete aandacht voor dit punt in de verplichte gedragscode van de gemeente.

5.4 Kunst, cultuur en sport

5.4.1 Kunst en cultuur

Kunst confronteert, zet stil, ontspant, schudt wakker en verbindt. Kunst bepaalt ons ook bij de manier waarop wij als mensen het beeld zijn van onze creatieve Schepper. Kunst verrijkt de samenleving. In culturele instellingen werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van de samenleving en de gemeente heeft de rol van subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed.
Cultuur dichtbij

De ChristenUnie is voor cultuur in de breedte: bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. We koesteren onze eigen lokale geschiedenis. De ChristenUnie wil:

- Een website waar de verhalen uit onze gemeente zichtbaar staan gebundeld, beschikbaar via een lokale canon (bij voorkeur per kern).
- Dat kinderen uit gezinnen in armoede met korting of gratis kunnen deelnemen aan culturele educatieve activiteiten. Dat kan bijvoorbeeld met behulp van een minimapas, via het Jeugd Deelname Fonds of langs de lijn van de subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- De samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen stimuleren.

Bibliotheken en overige culturele accommodaties

Voor veel inwoners van onze gemeente is de bibliotheek de toegang tot boeken, informatie, een cursus en ontmoeting. Ook is de bibliotheek belangrijk als aanvulling op het leesonderwijs voor kinderen, laaggeletterden en nieuwkomers. Bibliotheekvoorzieningen staan onder druk door veel bezuinigingen. De ChristenUnie wil sluiting van buurt- en dorpshuizen voorkomen, waarbij multifunctioneel, innovatief en duurzaam denken de oplossing is.

De ChristenUnie vindt investeren in dure cultuurgebouwen soms nodig, maar wil dit ook kritisch beoordelen op nut, noodzaak en financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn. Verder wil de ChristenUnie de exploitaties van culturele accommodaties gunstig beïnvloeden door het verduurzamen van de gebouwen en lichtinstallaties, met lagere energielasten als resultaat. Ook wil de ChristenUnie dat de gemeente het accommodatiebeleid afstemt met omliggende gemeenten, met als doel elkaar niet te beconcurreren maar om elkaar en de cultuurdeelname te versterken.

Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Monumenten en kerken zijn (religieus) erfgoed en beeldbepalende elementen in steden, dorpen en wijken. Het zijn bakens in een veranderende wereld en ze brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Musea

Musea dienen een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Voor het financieel ondersteunen van onze musea en het archief zoekt de gemeente samenwerking in de regio en bij derde (particuliere) partijen.

Evenementen

Evenementen in onze gemeente moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk, maar ook komen er heldere (subsidie)afspraken over afval, duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).

5.4.2 Sport

De ChristenUnie geeft prioriteit aan breedtesport, sport voor iedereen, dichtbij en betaalbaar en wil daarom topsport niet financieel ondersteunen. Bij sporten staat plezier voorop. Sport moet toegankelijk zijn voor iedereen en in het bijzonder voor de jeugd, zonder fysieke of financiële drempels.

Sport dichtbij

De ChristenUnie vindt het belangrijk om mensen die om verschillende

Archeon
Europapark

redenen niet zo snel zullen sporten daar wel toe te bewegen: minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen bij wie sport en bewegen nooit een gewoonte is geweest. Met Alphen Vitaal beschikt onze gemeente over buurt- en sportcoaches die de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg bevorderen.

De ChristenUnie pleit verder voor open sportclubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein en voor faciliteiten in de openbare ruimte die uitnodigen om te gaan sporten en bewegen: fiets-, vaar-, wandel- en hardlooproutes en veilige 'ommetjes'. De ChristenUnie wil ook dat:

- Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegplekken en -routes in de openbare ruimte. Wijken moeten de mogelijkheid krijgen om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor openbare fitnessapparaten. Waar mogelijk bevorderen we dat er ook voor kinderen met een beperking passende toestellen zijn in speeltuinen.
- De gemeente voor alle ouderen in onze gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten ontwikkelt.
- Er ook wandelroutes beschikbaar komen die 'rollatorproof' en kinderwagenvriendelijk zijn.

Sportaccommodaties

Sportaccommodaties moeten veilig zijn, goed onderhouden en toegankelijk voor iedereen. De gemeente houdt rekening met een goede spreiding en bedient de verenigingen op basis van een jaarplanning op een eerlijke en financieel passende manier. De ChristenUnie vindt het van belang dat de gemeente samen met verenigingen een sportakkoord opstelt. Daarin staan onder andere afspraken over een positieve sportcultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, ontmoedigen van alcoholgebruik in kantines, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid. Verder wil de ChristenUnie dat de gemeente erop toeziet dat iedereen die er recht op heeft het Jeugd Deelname Fonds weet te vinden en dat ieder kind in onze gemeente aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwemdiploma ABC heeft.

